

Jonathan **Swift** (30. 11. 1667 Dublin v Irsku pod nadvládou Anglie / Velké Británie – 19. 10. 1745 Dublin)

Irský anglofonní publicista a spisovatel.

Rodiče Jonathana Swifta byli Angličané: otec zemřel před synovým narozením a matka se od malého Jonathana odstěhovala zpátky do Anglie.

Jonathan Swift díky příbuzným usazeným v Irsku absolvoval kvalitní střední školu v Kilkenny a pak studoval na známé **univerzitní Trinity College v Dublinu**: škola, kterou založila anglická královna Alžběta I. podle vzoru proslulých univerzit v Cambridgi a Oxfordu, byla ovlivněna **aristotelskou filozofií**, vedla studenty mj. k argumentačnímu umění v intelektuálních diskusích a Swift tu studoval v letech 1682 – 1686.

V době, kdy vypukla anglická **Slavná revoluce (1688 – 1689)**, Swift odjel do **Anglie** za matkou, která mu zařídila místo asistenta u významného diplomata **sira Williama Templea** (s irskými rodinnými kořeny). Swift také studoval v **Oxfordu**, byl vysvěcen na **anglikánského kněze**, ale pokračoval – s nedlouhou pauzou – v práci pro Templea. Po jeho smrti († 1699) se Swift vrátil do Irsku a působil jako **farář v Dublinu a okolí**; často cestoval do Londýna.

V r. 1696 se – na prahu třiceti let věku – zamiloval do patnáctileté **Esther Johnsonové** (1681 – 1728), jejíž rodiče byli blízkými Templeovými přáteli. Esther vyrostla v pohlednou a intelektuálně výraznou mladou ženu, kterou zanedlouho znal celý Dublin jako duchaplnou účastnici společenských debat. Swift si Esther nastěhoval do svého domu a jejich milostný vztah se zkomplikoval až po r. 1707, kdy Swifta okouzila dcera nedávného dublinského starosty **Esther Vanhomrighová** (asi 1688 – 1723). Obě mladé ženy žily se Swiftem v jedné domácnosti, ale samozřejmě trpěly vzájemnou revnivostí. Swift v této době

zintenzivnil svou **publikační činnost**. V letákově šířených politických komentářích – **pamfletech** – se vyjadřoval k činnosti vlády, která tehdy zapojila Velkou Británii do vleklé **války o dědictví španělské** (1701 – 1714; po vymření španělské větve Habsburků). Stal se vlivným **vládním poradcem**, ale svou pozici ztratil, když se názorově posunul k prosazování **irského vlastenectví**.

V r. **1726** Swift publikoval své životní dílo, čtyřdílný satirický a fantazijní cestopis **Gulliverovy cesty**. Anglický mořeplavec Lemuel Gulliver se tu díky svým trosečnickým

apod. příhodám postupně dostane do miniaturní země Liliputu, do obří země Brobdingnagu, do státu ovládaného potrhými vědci z létajícího ostrova Laputa a nakonec se ocitne v zemi moudrých koní Hvajninimů a primitivních lidí Jahuů. Všechny tyto kraje umožňují autorovi nahlížet – kriticky a s mírným humorem – z různých úhlů anglickou společnost.

Swift zahajuje dlouhou řadu **světově významných irských spisovatelů**, vzešlých z jinak nepočetného národa: následují **Bram Stoker, Oscar Wilde, George Bernard Shaw, Seán O'Casey, James Joyce, Samuel Beckett** aj. Swift se dožil úctyhodného věku a podle vlastního přání byl pohřben v dublinské katedrále svatého Patrika po boku Esther Johnsonové.

Nejznámější dílo:

Satirický a fantazijní román Gulliverovy cesty (Gulliver's Travels; 1726; ikonické ilustrace českého překladu: Cyril Bouda; německý skladatel Georg Philipp Telemann: houslová suita *Gulliver*, 1729; film 1977: režie Peter R. Hunt, v titulní roli Richard Harris; další filmové verze – např. z r. 2010 – jsou bohužel knižní předloze velmi vzdálené; v r. 1994 vznikl americký internetový portál Yahoo!, jehož název je inspirován 4. dílem Gulliverových cest).

https://en.wikipedia.org/wiki/Jonathan_Swift#Maturity

https://en.wikipedia.org/wiki/Esther_Johnson

<https://www.pinterest.com/pin/432204895468310549/>